

Величезну роботу, як теоретик зробив В. Моляко. Він глибоко вивчав проблеми психології творчості. Особливо цінна його розробка підходу до вивчення обдарованості, де він найбільш повно структурував це психологічне явище.

Мета і методи дослідження. Метою є визначення шляхів підвищення ефективності психологічного консультування батьків обдарованих дітей.

Методами є: теоретичний аналіз педагогічної літератури з проблеми дослідження; вивчення, аналіз і узагальнення передового педагогічного досвіду; бесіда; анкета; тестування; психологічне консультування.

Сутність дослідження полягала у вивченні теоретико-методологічних основ обдарованості у дітей, розкриття умов розвитку дитячої обдарованості, наданні рекомендацій щодо ефективного психологічного консультування батьків обдарованих дітей, розробці програми консультування батьків з питань обдарованості їх дітей.

Основні висновки. Великий вплив на розвиток здібностей дітей мають саме батьки. Особливе значення мають навички спостережливості батьків, адже щоб розвинути певних хист у дітей необхідно його спочатку виявити. Кожен вид обдарованості має свої явні ознаки і знаючи їх та вмюючи вчасно помітити батьки зможуть з легкістю організувати процес розвитку здібностей. Виявивши хист також слід дотримуватись певних умов та вимог під час взаємодії з обдарованою дитиною.

Успішному консультуванню батьків з питань обдарованості дітей будуть сприяти такі умови: вмотивованість батьків; ознайомлення батьків з ознаками прояву обдарованості; теоретична обізнаність батьків з питань обдарованості дітей; урахування вікових та індивідуальних особливостей батьків та дітей; організація спільної діяльності батьків та дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гільбух Ю. Розумово обдарована дитина: психологія, діагностика, педагогіка. Київ, 1993. 84 с.
2. Попович О. Обдарованість і її значимість для розвитку особистості. *Шкільний світ*. 2009. №23-24. С. 21-25.
3. Червонна Т. Обдаровані діти: діагностика та супровід. Київ, 2008. 128 с.

Марина ЮЗВА,

студентка 4 курсу

факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти.

Науковий керівник: **Олена СТАРИНСЬКА,**

к.психол.н., доцент (БДПУ)

ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ БАТЬКІВ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність. В даний час очевидним є той факт, що вплив батьків на розвиток дитини дуже є значним. Діти, що ростуть в атмосфері любові і розуміння, мають менше проблем, пов'язаних зі здоров'ям, спілкуванням з однолітками, і, навпаки, як правило, порушення дитячо-батьківських

взаємин веде до формування різних психологічних проблем і комплексів у дітей. Ще З. Фрейд вказував, що особистість людини в основних своїх рисах складається до п'яти років. Цей факт привернув увагу великої кількості дослідників.

Ступінь досліджуваності проблеми. Особливості розвитку дошкільників вивчали безліч зарубіжних авторів: А. Фрейд, М. Кляйн, Д. Віннікот, Е. Еріксон та ін. Класики і сучасні представники вітчизняної психології розвитку також приділяють велику увагу загальним закономірностям розвитку в дошкільному віці: Л. Виготський, В. Мухіна, А. Запорожець, Е. Сапогова, Г. Урунтаева та ін. Безліч авторів займаються вивченням окремих проблем дошкільного віку: агресивна поведінка дошкільнят (Е. Лютова, Г. Мона, С. Колосова), тривожність дошкільнят (Л. Костіна), розвиток особистості дошкільника (Н. Анкудінова, Н. Бронніков, Х. Шакуров, Т. Гуськова, М. Єлагіна, А. Люблінська тощо). Проблемі консультування батьків дошкільнят приділяють особливу увагу в своїх роботах Г. Бурменская, О. Карабанова, А. Лидерс, І. Івлева, І. Млодик, О. Сафуанова [1, с. 23].

Мета дослідження: дати теоретичний і практичний аналіз проблеми психологічного консультування батьків дітей дошкільного віку.

Методи дослідження: теоретичні методи: теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження, класифікація та систематизація даних; емпіричні методи: спостереження, тестування, анкетування, бесіди, аналіз результатів діяльності.

Сутність дослідження. Під час проведення дослідження для реалізації поставленої мети нами було визначено наступні **завдання:**

- 1) Дослідити специфіку психологічного консультування.
- 2) Визначити психологічні особливості дитини старшого дошкільного віку.
- 3) Визначити основні напрями роботи з батьками в рамках психологічного консультування.
- 4) Забезпечити ефективне психологічне консультування в рамках ЗДО.

Старший дошкільний вік можна назвати базовим віком, коли у дитини закладаються багато особистісних аспектів, опрацьовуються всі моменти становлення «Я»-концепції. В цей період розвиваються всі пізнавальні процеси: увага, сприймання, мислення, пам'ять, уява. Провідною діяльністю в старшому дошкільному віці є сюжетно-рольова гра яка слугує базою для активного розвитку мовлення дошкільника і засвоєння соціальних ролей. В старшому дошкільному віці з'являються нові вікові новоутворення свідомості та особистості: перший схематичний обрис дитячого світогляду; внутрішні етичні інстанції (зачатки почуття совісті); супідрядність мотивів (продумані дії починають переважати над імпульсивними, мотив «хочу» поступається мотиву «треба», більшого значення набувають соціальна мотивація); довільна поведінка (здатність діяти цілеспрямовано, долати труднощі на шляху до мети, елементарно контролювати та регулювати свою діяльність); творча уява (прагнення відійти від шаблону та зразка, схильність до фантазування, вигадкування, творчої ініціативи); особиста свідомість (усвідомлення свого обмеженого

місця в системі відносин з дорослими, орієнтація у власних чеснотах і вадах, виникнення більш-менш реалістичної самооцінки, самоповаги, прагнення бути визнаним іншими). Основними напрямками роботи в рамках психологічного консультування є такі: індивідуальне консультування, групове консультування, керівництво групами. Специфікою психологічного консультування є акцентування на діалогічності, на інформаційному обміні між психологом-консультантом і тими людьми, які беруть участь у психологічному консультуванні. Психологічне консультування є достатньо короткотривалим, але при цьому має дуже велику ефективність щодо вирішення проблем.

Основні висновки. Психологічний експеримент проведений нами у другому розділі, відповідно до мети і гіпотези дослідження, проходив у три етапи: констатуючого, формувального і контрольного. Результати констатуючого експерименту дозволяють нам зробити висновок, що більшість сімей використовують неефективні відносини з дитиною, що у батьків не сформовано повне правильне уявлення про виховання дитини. Дитина не відчуває себе недостатньо затишно і комфортно в сім'ї; боїться покарання або розбещені надмірною опікою. За результатами контрольного дослідження можемо зробити висновок, що у експериментальній групі показники змінилися в кращу сторону, а у контрольній групі показники є майже сталими. Отже, розроблений нами комплекс консультацій для батьків дітей старшого дошкільного віку показав свою ефективність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамова Г.С. Психологічне консультування. Теорія і досвід : навч. посіб. Москва : Академія, 2001. 240 с
2. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посібник. Вид. 2-ге. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 254 с.
3. Немов Р.С. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Москва : ВЛАДОС, 1999. 394 с.